

ΕΝΑΣ ΧΩΡΟΣ ΝΑ ΠΕΤΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΖΕΝΙΝ

η μαρτυρία της PANIN ONTEX

Translation of RANIN ODEH'S TESTIMONY in Modern Greek
by the HELLENIC THEATRE/DRAMA & EDUCATION NETWORK (TENet-GR)

PANIN ONTEX ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΣΤΟ FREEDOM THEATRE ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΣ ΤΖΕΝΙΝ

(Εάν απαιτείται συντομότερη εκδοχή αυτού του κειμένου, μπορείτε να περικόψετε τα μέρη που σημειώνονται με *)

[Mauricio Morales/Al Jazeera]

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022 - Το αγόρι με τη χρυσή καρδιά έφυγε

Ήταν το πρώτο σοκ... ο Μαχμούντ, μόλις 17 ετών, ...το πρώτο παιδί του Freedom Theatre που σκοτώθηκε.

Όταν μπήκε ο στρατός στην Τζενίν, γύριζε από το σχολείο. Τα παιδιά άρχισαν να πετάνε πέτρες, οπότε πήγε κι αυτός μαζί τους. Αμέσως, ελεύθερος σκοπευτής τον σκότωσε.

Όταν το έμαθα, κατέρρευσα. Η είδηση ότι έγινε μάρτυρας έκανε όλο μου το σώμα να πονέσει και ξέσπασα σε κλάματα.

Μαχμούντ, σε αγαπούσα πολύ.

Ήξερα το πρόσωπό σου από παιδί, απαλό χωρίς γένια, ακόμα κι όταν μεγάλωσες και προσπαθούσες να δείξεις με κάθε τρόπο ότι ήσουν άντρας... Ένας άντρας με μεγάλη καρδιά κι ένα παιδί όλο καλοσύνη.

Σε φέρνω στον νου μου ν' ανεβαίνεις στη σκηνή και να συμμετέχεις στα εργαστήρια, για να διασκεδάσεις και να παίζεις. Ξέρω ότι σου άρεσε να βρίσκεσαι στο θέατρο, ακόμα κι όταν κρατούσες ένα τσιγάρο κι έκανες πως δεν σε νοιάζει.

Άτακτος, δημιουργούσες χάος, είχες τόσο μεγάλη καρδιά, που αγκάλιαζε όλον τον καταυλισμό, τους δρόμους και τα σπίτια του.

Αυτό πονάει περισσότερο. Το αγόρι με τη χρυσή καρδιά έφυγε.

Είθε ο Θεός να είναι μαζί σου Μαχμούντ. Σ' ευχαριστώ που πέρασες απ' τη ζωή μου. Σ' ευχαριστώ που υπήρξες μαθητής μου.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022 - Σπάζοντας το φράγμα του φόβου

Χωρίς άλλη προειδοποίηση, ο Μουσταφά Σέτα, ο υπεύθυνος παραγωγής του Freedom Theatre, με ενημέρωσε ότι ο ισραηλινός στρατός είχε μπει στον καταυλισμό της Τζενίν. Κάναμε ένα εργαστήριο με τα παιδιά κι άρχισε να μ' απασχολεί πώς θα τα καταφέρω ν' ακούμε ταυτόχρονα τις φωνές των ανθρώπων που ούρλιαζαν στους δρόμους. Στο θέατρο, διδάσκουμε στα παιδιά όλες τις καλλιτεχνικές δεξιότητες, για να μπορούν να εκφράζονται καλύτερα. Για να καταλαβαίνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και τα πολιτιστικά τους δικαιώματα. Πιστεύουμε ότι οι νέοι μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο που σκέφτεται ολόκληρη η κοινωνία.

Εκείνη την ημέρα στο εργαστήριο, καθώς η κατάσταση επιδεινωνόταν με τους ήχους των εκρήξεων, των πυροβολισμών και των συγκρούσεων, αποφάσισα να μιλήσω στα παιδιά για το ότι πρέπει να βοηθάμε ο ένας τον άλλον να νιώθει ασφαλής.

Μαζί σπάσαμε το φράγμα του φόβου και της ανησυχίας, και μπορέσαμε ν' αφηγήσουμε τις συνθήκες, ακόμα και το ότι κόπηκε το ηλεκτρικό και βυθιστήκαμε στο σκοτάδι.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023 – Μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μάρτυρά μας

Πριν από λίγους μήνες, χάσαμε το μωρό μας, τον Μαχμούντ, και σήμερα χάσαμε τη Σαντέελ.

Ήταν 15 χρονών και πυροβολήθηκε στο κεφάλι από ελεύθερο σκοπευτή στην αυλή του σπιτιού της. Ίσως την έβαλαν στόχο, επειδή κατέγραφε το τι συνέβαινε... Ίσως...

Μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μάρτυρά μας, έξι μήνες και δεκαεννέα ημέρες...

Μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μάρτυρά μας, ο πόνος αναζωπυρώνεται, η απώλεια επαναλαμβάνεται και η μνήμη μου ξεχειλίζει από τα χαρακτηριστικά του προσώπου σου.

Είσαι ακόμα εκεί, σε κάθε γωνιά του θεάτρου. Κάθε φορά που πατάω το πόδι μου στη σκηνή, σε θυμάμαι. Πώς γελούσες κι έπαιζες και γέμιζε η σκηνή με τα όνειρά σου και με τη φαντασία σου. Ήσουν πάντα παρούσα μαζί μου στα θεατρικά εργαστήρια, έτοιμη πάντα για σκανταλιές. Με το χαμόγελό σου, με τα καλοσυνάτα χαρακτηριστικά σου, βοηθούσες τους άλλους να γίνουν πιο αποφασιστικοί.

Μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μάρτυρά μας, τα μάτια μου είδαν την κηδεία της Σαντέελ. Έγινα κουφή, ανίκανη να μιλήσω, να εκφραστώ.

Τα μάτια της οικογένειάς σου και των συμμαθητών σου, γεμάτα θυμό και θλίψη. Οι φωνές τους, οι κραυγές του πόνου για τον χαμό σου.

Ποιο από τα παιδιά μας έχει σειρά; Είμαστε όλοι στόχοι των ελεύθερων σκοπευτών.

Είθε ο Θεός να λυπηθεί τους μάρτυρές μας, τους αγαπημένους μας, τα παιδιά μας...

ΙΟΥΛΙΟΣ 2023 - Χαρά και Ευτυχία

Κατά τη διάρκεια της εισβολής, το θέατρο βομβαρδίστηκε. Φοβηθήκαμε όλοι.

Μετά από τρεις ημέρες, ο στρατός αποσύρθηκε και μάθαμε ότι δεν είχε χτυπηθεί το ίδιο κτίριο, αλλά είχε καταστραφεί η αυλή απ' έξω.

Η αυλή... εκεί που μαζεύονται όλα τα παιδιά της γειτονιάς. Ο χώρος όπου γελάνε και παίζουν, χωρίς να τους λέει κανείς «σσσσς».

Παρά το γεγονός ότι το θέατρο είχε στοχοποιηθεί, τα παιδιά επέμεναν και ξανάρχονταν.

Οι οικογένειες επικοινωνούν μαζί μου και με ρωτούν: *Τι κάνετε εκεί; Γιατί θέλουν πάντα να έρχονται στο θέατρο;*

Είναι απλό ... εδώ υπάρχει χαρά κι ευτυχία χωρίς προϋποθέσεις. Οι εισβολές του ισραηλινού στρατού τα επηρεάζουν πάρα πολύ και δεν μπορούν να εκφράσουν τα συναισθήματά τους στο σπίτι .

Έτσι, παρά τους κινδύνους, επιστρέφουν στο θέατρο γιατί είναι ένας όμορφος χώρος που αγκαλιάζει τα όνειρα και τη δημιουργικότητά τους. Μια όαση, μακριά από τις καταστροφές στις οποίες εκτίθενται. Ένα μέρος όπου εκφράζουν τα συναισθήματά τους, μιλούν για τον αγώνα τους και γελούν, καθώς ανακαλύπτουν τον εαυτό τους.

***ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023 – Δημιουργώντας στο Σκοτάδι**

Σχεδιάζαμε να κάνουμε το εργαστήριο έξω σήμερα, αλλά τελικά αποφασίσαμε να μείνουμε μέσα, επειδή οι Ισραηλινοί μπορούσαν να εισβάλουν στον καταυλισμό ανά πάσα στιγμή.

Προσπαθούμε να συνεχίσουμε να δημιουργούμε μέσα στη σκοτεινή ατμόσφαιρα, υπό τη θέρμη των πυροβολισμών.

Προσπαθούμε να φυτέψουμε την ελπίδα στις καρδιές των παιδιών. Ζουν όμως μέσα σε διαρκή ένταση, αφού αντιμετωπίζουν συνεχείς απειλές για τη ζωή τους.

Τον νιώθουμε πάντα αυτόν τον κίνδυνο...

Είναι η τρέχουσα κατάσταση στο θέατρο ... σε ολόκληρο τον καταυλισμό ... σε ολόκληρη τη χώρα.

***ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023 - Προειδοποιητικοί ήχοι σειρήνων**

Στις 10:30 το πρωί όλα ήταν καλά. Ο κόσμος ήταν στις δουλειές τους και οι μαθητές στο σχολείο.

Ήμουν στην εξώπορτά μου, έτοιμη να φύγω για το θέατρο, όταν άρχισαν οι προειδοποιητικοί ήχοι των σειρήνων.

Περνούσαν μπουλντόζες και τζιπ. Τρελαμένος ο κόσμος προσπαθούσε να τρέξει στα σπίτια να γλιτώσει, να βρει κάποιο ασφαλές μέρος.

Μου τηλεφώνησε ο Μουσταφά: «Ο στρατός κατοχής είναι παντού. Έχουν περικυκλώσει το θέατρο. Είμαι με την Ίσρα και δεν μπορούμε να φύγουμε...». Και μετά μου λέει «Πεινάω», και βάζουμε κι οι δύο τα γέλια.

Ο Μουσταφά και η Ίσρα έμειναν ώρες αιχμάλωτοι στο θέατρο. Το ίδιο κι εκατοντάδες άλλοι που εγκλωβίστηκαν στον χώρο εργασίας τους και χιλιάδες παιδιά που παγιδεύτηκαν μέσα στα σχολεία.

Μετά απ' αυτό, αποφασίσαμε ότι πρέπει να μεταφερθούμε στον χώρο των προβών μέσα στην πόλη. Το να βρισκόμαστε στον καταυλισμό είχε γίνει πλέον πολύ επικίνδυνο. Πώς να διδάξουμε τα δικαιώματα των παιδιών; Κάθε μέρα συλλαμβάνονται και σκοτώνονται παιδιά κι όλοι σιωπούν.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023 - Νομίζω ότι με έχουν βάλει στόχο

Μπήκαν στο σπίτι μου. Κατέστρεψαν τα πάντα. Μας έβαλαν σ' ένα δωμάτιο, ακόμα και τα παιδιά, και μας διέταξαν να μη μιλάμε.

Νομίζω ότι με έχουν βάλει στόχο, εξαιτίας της δουλειά μου στο θέατρο.

Ο δρόμος που μένουμε είναι μακρύς, έχει πολλά σπίτια. Γιατί ήρθαν ειδικά στο δικό μου;

Ανησυχώ. Νιώθω ότι μια μέρα θα έρθουν να με πάρουν.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023 - Πεπρωμένο

Το πιο δύσκολο πράγμα είναι να συνειδητοποιήσεις ότι ο Γιάμεν, που ήταν

κάποτε εκεί μαζί σου στο θέατρο, που έπαιζε, γελούσε και μάλωνε, τώρα είναι μάρτυρας.

Όταν άκουσα ότι είχε ενταχθεί στην Ταξιαρχία της Τζενίν, σοκαρίστηκα. Ήταν 16 ετών.

Επικοινωνήσα με την οικογένειά του, γιατί ήθελα να μάθω τι έγινε. Ανακάλυψα ότι απλώς δεν ήθελε να ζήσει άλλο.

Έγραψε ένα γράμμα στο οποίο ζητούσε συγχώρεση από όλους... «συγγνώμη», έγραφε.

Αυτά τα συναισθήματα είναι αβάσταχτα για ένα παιδί.

Πάρα πολλά παιδιά στην Παλαιστίνη θέλουν να δώσουν τέλος στη ζωή τους.

Γι' αυτό εντάχθηκε στην αντίσταση: είναι βέβαιος θάνατος.

Στο θέατρο, προσπαθούμε να τους αλλάξουμε γνώμη, να μπορέσουν να δουν ότι έχουν κι άλλες επιλογές εκτός απ' το να γίνουν μάρτυρες. Σκεφτόμαστε μαζί τους για το πού θέλουν να βρίσκονται στο μέλλον. Πώς μπορούν να καθορίσουν τα ίδια το πεπρωμένο τους. Ότι υπάρχουν άλλοι τρόποι ν' αντισταθούν - όχι μόνο τα όπλα.

Μέσα μου όμως έχω άσχημα συναισθήματα- νιώθω ενοχλημένη.

Γίνομαι τα πάντα στη ζωή τους. Μητέρα, αδελφή, μέντορας και δασκάλα.

Προσπαθώ να βοηθήσω τα παιδιά και τους νέους και ταυτόχρονα αντιμετωπίζω όλες αυτές τις εισβολές .

Η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη. Όλες αυτές οι πιέσεις δεν σταματάνε να πέφτουν πάνω μου.

Έχω φτάσει σε ένα σημείο που δεν θέλω πια ν' ακούσω την ιστορία κανενός. Εξαντλήθηκα.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023 - Επικίνδυνες ιδέες

Μια είδηση μπορεί να ανατρέψει όλες τις ισορροπίες. Θυμάσαι ότι κινδυνεύεις να συλληφθείς μόνο και μόνο για μια ιδέα, επειδή κάνεις εργαστήρια με παιδιά, για τον πολιτισμό και την τέχνη.

Σήμερα το πρωί, ο ισραηλινός στρατός εισέβαλε στο σπίτι του Μουσταφά, έβαλε την οικογένειά του σ' ένα δωμάτιο, τον έδεσε και τον πήρε σ' ένα τζιπ.

Ο Μουσταφά Σέτα, ο υπεύθυνος παραγωγής του Freedom Theater, στην τσέπη του ισραηλινού στρατού.

Στο θέατρο, οι στρατιώτες έσπασαν τα πάντα, συνέλαβαν τον Τομπάσι, τον καλλιτεχνικό διευθυντή, και αργότερα τον Τζαμάλ, έναν από τους σπουδαστές μας . Είθε ο Θεός να σας απελευθερώσει όλους το συντομότερο δυνατό.

***ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023 – Το βαρύ φορτίο μας απουσίας**

Σήμερα είναι Σάββατο, υποτίθεται ότι θα συναντούσα τον Μουσταφά για τα εργαστήρια με τα παιδιά.

Σήμερα υποτίθεται ότι θα γελούσαμε, θα μας έλεγες ένα ανέκδοτο για την κλιματική αλλαγή, θα κουβεντιάζαμε για την καθημερινή μας ζωή.

Σήμερα υποτίθεται ότι θα βγάζαμε απέξω την πραγματικότητά μας και θα μιλούσαμε για τα μελλοντικά εργαστήρια και για τι θα κάνουμε για να γιορτάσουμε το Ίντ.

Ρωτάω το αύριο: «Πώς θα λειτουργήσουμε κανονικά χωρίς εσένα;»

Η απουσία σου είναι βαρύ φορτίο.

Είθε ο Θεός να σε φέρει πίσω στη σκηνή το συντομότερο δυνατό.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024 - Σπόροι

Αυτά τα παιδιά στο Freedom Theatre είναι στρατός. Παρά τα όσα συμβαίνουν, παρά τις εισβολές, την καταστροφή του θεάτρου και παρά το γεγονός ότι ο Μουσταφά είναι ακόμα στη φυλακή... τα παιδιά εξακολουθούν να ξανάρχονται.

Πριν από δύο ημέρες, ο ισραηλινός στρατός εισέβαλε το βράδυ στον καταυλισμό κι έμειναν όλη νύχτα, μέχρι τις επτά το πρωί. Οκτώ η ώρα, τα παιδιά είχαν μαζευτεί στο θέατρο και θέλανε να πάμε βόλτα στο πάρκο.

Εύχομαι με όλη μου την καρδιά να μπορώ να τους δώσω τα πάντα.

Αν σκοτωθώ ή μου συμβεί κάτι κακό, θέλω να τα φροντίσουν όλοι αυτά τα παιδιά. Είναι πιο σημαντικά απ' οτιδήποτε.

Είναι οι σπόροι και θα μεγαλώσουν για να δώσουν τους καρπούς τους, να δώσουν ό,τι θετικό έχει φυτευθεί μέσα τους, στην κοινωνία.

Μη φοβάστε- αυτή η γενιά θα είναι οι ηγέτες σε κάθε περίπτωση και σε κάθε πρόβλημα.

Ο Mustafa Sheta έλαβε έξι μήνες διοικητική κράτηση - φυλάκιση χωρίς απαγγελία κατηγορίας ή δίκη. Η κράτησή του μπορεί να ανανεώνεται επ' αόριστον.

(Μετάφραση από τα αγγλικά: Τζένη Καραβίτη, 2024)